

SKA RAPORU

2023

6 TEMİZ SU VE
SANİTASYON

THE GLOBAL GOALS

“Temiz su ve sanitasyon” konusu, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) kapsamındaki 6. amaç altında değerlendirilmektedir. Sanitasyon Latince’de sağlık anlamına gelen “sanitas” kelimesinden köken almıştır. Sanitasyon geniş anlamda insan sağlığının iyileştirilmesi, korunması ve sağlığın tekrar kazanılmasında uygulanacak prensipleri içermektedir. Sanitasyon, gıda ihtiyacının karşılanmasında fiziksel, biyolojik ve kimyasal açıdan güvenilir üretimi ifade eder. Bu amaç kapsamı altında yer alan 8 alt hedef ile 2030 yılına kadar herkes için güvenli ve ulaşılabilir içme suyuna erişilmesi, su kıtlığını önlemek adına sürdürülebilir tatlı su tedarikinin sağlanması, yeterli temizlik ve sıhhi koşulların sağlanması, arıtılmamış atık su oranının yarıya indirilmesi gibi hedeflere ulaşılması amaçlanmaktadır.

KÜRESEL HEDEFLER:

- 6.1-** Güvenli ve karşılanabilir içme suyu
- 6.2-** Açık alanlarda dışkılamanın sona erdirilmesi, sanitasyon ve hijyene erişimin sağlanması
- 6.3-** Su kalitesi, atık su yönetimi ve güvenli yeniden kullanımın iyileştirilmesi
- 6.4-** Su kullanımında etkinliğin artırılması ve tatlı su arzının güvence altına alınması
- 6.5-** Bütünleşik su kaynakları yönetiminin uygulanması
- 6.6-** Su ekosistemlerinin korunması ve düzeltilmesi
- 6.A-** Gelişmekte olan ülkelere yönelik su ve sanitasyon desteğinin artırılması
- 6.B-** Su ve sanitasyon yönetiminde yerel katılımın desteklenmesi

Temiz su ve sanitasyon konusunda Türkiye'deki duruma baktığımızda, 2021 yılında yayınlanan Sürdürülebilir Kalkınma Raporu'na (J. Sachs vd., 2021, s. 451) göre Türkiye'nin temel içme suyu hizmetlerine ve temel sıhhi tesislere erişim konusunda iyi durumda olduğu söylenebilmektedir. Ancak söz konusu raporun gösterdiği üzere gerçek anlamda sürdürülebilir bir su yönetimi için özellikle insan kaynaklı atık suların ıslahı/arıtılması konusunda ileriye dönük ciddi adımlar atması gerekmektedir.

Selçuk Üniversitesi, kendi su kaynaklarını kullanan ve suyun tekrar kullanımını önemseyen bir kurum olarak su yönetimi konusunda faaliyetlerini yürütmeye devam etmektedir. Bu bağlamda Selçuk Üniversitesi Su Yönetim Stratejisi çerçevesinde yer alan politikalar belirleyerek, bu bağlamda adımlar atmaya devam etmektedir.

'ÇEVRE VE SIFIR ATIK FARKINDALIĞI' EĞİTİMİ

'İKLİM KRİZİ VE DOĞAL AFETLERE KARŞI DUYARSIZ OLMA' PROJESİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTLER VE KENTSEL PEYZAJLAR

"100. YIL TARIM ÇALIŞTAYI"

Azalan su kaynaklarının önü alınamayacak sonuçlarının farkında olan Selçuk Üniversitesi bahse konu ile ilgili farkındalık oluşturmayı amaç edinmiş bütüncül bir politika mentörlüğünde gerek kampüs içerisinde uygulanan politikalar gerek paydaşlarla iş birliği içerisinde sürdürülebilir bir gelecek için Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamında temiz su ve sanitasyon ile ilgili çalışmalar yürütmektedir.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında imzalanan "Sürdürülebilir ve İklim Dostu Kampüs Oluşturulması Alanında İş Birliği Protokolü" kapsamında Sürdürülebilir ve İklim Dostu Kampüs Projesi Pilot Üniversiteleri içerisinde yer alan Selçuk Üniversitesi olarak inovatif ve öncü projelerin hazırlanması yönünde çalışmalar başlatılmıştır.

» Selçuk Üniversitesi, karpuz ve kavun üretiminde su tasarrufunu hedefliyor »

Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Duran Yavuz ve Bahçe Bitkileri Öğretim Üyesi Doç. Dr. Musa Seymen yürütücülüğünde, Üniversite bünyesindeki Sarıcalar Araştırma ve Uygulama Çiftliği'nde, kurak ve yarı-kurak bölgelerde karpuz ve kavun üretiminde kullanılan su ihtiyacının minimum düzeye düşürülmesine yönelik projeler geliştiriliyor.

“KONYA'DA, TARIMSAL FAALİYETLERDE 1 MİLYAR METREKÜP SU TASARRUFU SAĞLANABİLİR”

Projede Konya gibi kurak ve yarı kurak bölgelerde ciddi bir su tasarrufunun sağlanması öngörülmüştür. Konya'nın yıllık 4,5 milyar metreküplük bir su potansiyeli var. Konya Ovası'nda bu su potansiyelinden daha fazlası ise tarımda kullanılmaktadır. 1 milyar metreküplük su tasarrufu, sadece programlı sulama yapılarak Mavi Tünel'den gelen suyun iki katından fazla bir su tasarrufunu ifade etmekte. Konya'da mısır, ayçiçeği, şeker pancarı gibi tüm bitkiler değerlendirildiğinde çiftçilerin gereğinden fazla su kullandığını saha çalışmalarında tespit edilmiştir. Bu proje Konya için çok önemli bir kazanımdır. Şehrimizin yeraltı su seviyesi hızlı bir şekilde düşüyor. Özellikle mısır bitkisi, Konya Ovası'nda son 10 yıldır sürekli artan bir ekim alanına sahip ve ovadaki su kaynakları üzerinde yoğun bir baskı oluşturuyor. Bu şekilde devam ettiği sürece Konya, su kaynakları bakımından ciddi bir sıkıntıya düşecektir. Dolayısıyla bizim bu tür çalışmalara bir an önce başlamamız gerekiyor.

Doç. Dr. Duran Yavuz

GAZZE HALKI; YİYECEK, SU, İLAÇ BULAMIYOR VE YETERLİ SAĞLIK HİZMETİNE ERİŞEMİYOR

Dünya Sağlık Örgütü Genel Direktörü
Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus.

2023 yılında Filistin'de başlayan çatışmalar; su şebekelerine, sıhhi tesislere, hastanelere ve sağlık hizmetlerine büyük zarar verdi. Gazze'de özellikle 5 yaşından küçük 335.000 çocuk, yetersiz beslenme ve salgın hastalıklar karşısında savunmasız bir durumda. Gazze'nin güneyindeki çocuklar 2023 Kasım ayından bu yana, günde sadece 1,5 ila 2 litre suya erişebiliyor. UNICEF, bu miktarın hayatta kalmak için önerilen miktarın çok altında olduğu konusunda uyarıda bulundu.

Selçuk Üniversitesi, Filistin'de yaşanan vahşeti bir nebze önleyebilmek, yaraları sarmak adına "Gazze'ye Destek" temalı fotoğraf sergisi ve kermes etkinliği düzenledi. Sergide Gazze'de yaşanan dramın gözler önüne serilmesi, farkındalık oluşturulması ve kardeşlerimize destek vermek amaçlanırken gıda ve kitap kermesi de düzenledi. Elde edilen tüm gelir Konya İl Müftülüğü ve Diyanet Vakfı aracılığıyla Gazze'ye ulaştırılarak ihtiyaçların giderilmesi amaçlandı.

SELÇUK
ÜNİVERSİTESİ